

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Коста Славов Костов, д.м.

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.4 Обществено здраве, специалност „Управление на здравните грижи“ за нуждите на Филиал Шумен, Катедра „Здравни грижи“ (с допълнителна специалност „Медицинска сестра“), съгласно обявата в ДВ брой 24/ 16.03.2018г.

Анализ на кариерния профил на кандидата

Гл. ас. Тамара Ангелова Цветкова, доктор е родена на 09.07.1960г. в гр. Шумен. През 1980г. е завършила ПМИ гр. Шумен - „Детска медицинска сестра“, а през 1996г. Шуменски университет- магистър по Специална педагогика и Социална педагогика. От 2001г. е магистър по Социални дейности, а през 2013г. магистър по Управление на здравните грижи от МУ-Варна и от 2015г. - доктор по научна специалност „Управление на здравните грижи“. От 1980 до 1996г. работи в Обединен районен болничен комплекс-гр. Шумен, от 1996г. до 2006г. преподавател в Медицински колеж - гр. Шумен, от 2006г. до 2015г. преподавател във ФОЗ, катедра „Здравни грижи“, гр. Варна и от 2015г. до 2017г. асистент по Управление на здравните грижи - Филиал Шумен. От м. февруари 2017г. до момента в МУ-Варна, Филиал Шумен е главен асистент. През м. декември 2017г. има придобита специалност по Обществено здравеопазване.

Участва в научни форуми и изследователски проекти (международни и регионални). Член е на БАПЗГ и Българската асоциация по обществено здраве (БАОЗ). Последователното и методично кариерно развитие на кандидатката показва, че тя притежава качества за по-нататъшно академично израстване.

Непрекъснато е усъвършенствала знанията си чрез включване във форми на СДО – 50. Притежава 2 сертификата на БАПЗГ и 1 на БАОЗ.

Общо описание на представените материали по конкурса

Гл. ас. Тамара Ангелова Цветкова представя комплект материали в съответствие на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р. България, Правилника към него и Правилника за развитие на

академичния състав в Медицинския университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“-Варна. Гл. ас. Цветкова покрива наукометричните изисквания за академичната длъжност „Доцент“.

Учебно-преподавателска дейност

Представена е изискуемата учебна натовареност в рамките на университетските структури, както и по линия на СДО с тематични курсове. Участва в разработване на учебни програми и курсове в изследователски проекти. Академичен наставник на 29 студенти от специалност „Медицинска сестра“ (студентски практики в МУ-Варна). Научен ръководител на студенти за участие в студентски научни форуми с 27 доклада.

През последните 5 години учебната натовареност на гл. ас. Т. Цветкова варира м/у 415 - 906 часове за учебна година, което значително надвишава изискването за преподавателска дейност на гл. ас. в МУ Варна.

Оценка на научните трудове на кандидата за цялостното академично развитие

Обща информация за научните трудове

Вид на научната продукция	Първи автор	Втори автор	Трети и последващ автор	Общо
Монография-хабилитационен труд	1	-	-	1
Монографии, електронни книги, учебници (вкл.в съавторство)	-	-	3	3
Автореферат на докторска дисертация	1	-	-	1
Научни публикации в български списания	13	13	2	28
Научни публикации в международни списания	2	1	-	3
Научни публикации в български рецензирани сборници	4	2	3	9
Научни публикации в чуждестранни рецензирани сборници	-	2	-	2
ОБЩО	21 (45%)	18(38%)	8(17%)	47

Научно-изследователската и практико-приложната дейност на кандидатката е насочена в следните направления:

В преобладаващата част от публикациите, докторантурата и монографията са посветени на проблемите с предизвикателствата пред медико-социалната работа, обучението и интеграцията на деца със специални нужди и техните семейства и обучение на медицинските специалисти за работа с тях. Предложен е модел за Сестринска служба за деца със специални нужди в дома на детето, доказване на семейната среда като най-добро място за отглеждане и прилагането на обучение и модели на интегрирани грижи в здравеопазването.

Приносите в областта на медико-социалната работа, обучението и интеграцията на деца със специални нужди и техните семейства, обучение на медицинските специалисти за работа с тях с теоретичен и практико-приложен характер са представени в 15 публикации № 2, 3, 5, 6,13,14,17,19,21,22,25,28,30,31,33,34.

Направено е изчерпателно комплексно проучване на теоретичните и законодателни основи на съвременното развитие на социални и здравни грижи за деца със специални нужди от 0 до 6 години. За първи път е направена оценка на вида, обема и качеството на грижите за деца със специални нужди 0-6 години, както и трудностите, които най-често препятстват отглеждането на децата със специални нужди в семейна среда и авторката предлага концепция за нова организационна форма за представяне на грижи за домовете. За да се планират грижите, социалната интеграция и обучението на семейства за подпомагане и развитие на детето със специални нужди се обсъжда въвеждането на Единен регистър за деца с увреждания.

Приносите свързани в областта на иновативните подходи за обучение, комуникация, удовлетвореност и мотивация на студентите при обучението им в бакалавърската програма по Здравни грижи са представени в 9 публикации №1,4,27,29,38,39,40,42. Направените публикации в тази област са свързани с изследвания на процеса на обучение на студентите от специалност „Медицинска сестра“- продължителността на обучението, качеството на образователния процес извън и в учебните бази, нагласите за професионална реализация,

изграждането на професионални умения за общуване с пациентите, формиране на умения за работа в екип, изследване на мотивацията за избор на професия, предоставяне на качествено обучение на чуждестранни студенти и изграждане на визията на съвременната медицинска сестра.

Приносите свързани в областта ролята на здравните специалисти в съвременното здравеопазване са представени в 16 публикации №7,8,10,11,12,15,16,20,23,24,26,36,37,41. Тук са представени модели за превенция и сестринска грижа, като е отделено специално внимание на контрола на болката, качеството на живот и добрите практики в оказването на съвременни сестрински грижи, ролята на медицинските специалисти в мултидисциплинарния екип при оказването на консултативна дейност и грижи за пациенти с онкологични заболявания, провеждане на превенция и здравна просвета, и изследване на епидемиологията на избрани видове заболявания, както и исторически аспекти на сестринството. Направени са изследвания в областта на детското и училищното здравеопазване, на тютюнопушенето и агресията като рисков фактор за развитието на редица заболявания, както и интеграцията на хора с увреждания. Научните статии са основно оригинални, представят резултати от собствени проучвания, приложения на количествени и качествени методи на анализ, задълбочено обсъждане и умело извеждане на изводите и препоръките от всяко проучване.

Гл. ас. Тамара Цветкова е представила справка за участия с резюмета в 14 научни форума публикувани в сборници с резюмета.

Кандидатката е представила справка за 15 цитирания, издадена от библиотеката на МУ Варна

Участия в научно-изследователски проекти

Гл. ас. Тамара Цветкова е участвала в научни форуми и международни и регионални проекти.

- Проект на Световната Банка. Обучение на парамедицински специалисти за работа в ПЗП (1999 – 2000 г.);
- Проект на БЧК и АЧК. Да помогнем заедно на хората от третата възраст (2002 – 2004 г.);

- Проект Образователна и медицинска интеграция на уязвими малцинствени групи със специален фокус върху ромите (2007 – 2008 г.);
- Проект на УНИЦЕФ Подготовка на персонал за ЦМДЗ за извършване на патронажни грижи за малки деца (2013 – 2015 г.);
- Проект Център за услуги за свободното време на децата (2002 г.), Проект Стимулиране на самостоятелна стопанска дейност на жени за оказване на услуги при отглеждане на деца (2004 г.), Проект Обслужващ персонал в здравно заведение (2007 г.), Проект Обучение на социален асистент и домашен помощник (2008 г.).

Заключение

Представените документи и доказателствен материал от гл. ас. Тамара Ангелова Цветкова за участие в конкурса напълно отговарят на задължителните количествени и наукометрични критерии, съгласно регламента за заемане на академичната длъжност „Доцент“ във Филиал Шумен при Медицински университет- гр. Варна.

Убедено предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на гл. ас. Тамара Цветкова академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност „Управление на здравните грижи“ за нуждите на Филиал Шумен, Катедра „Здравни грижи“.

Дата: 06.06.2018г

Изготвил рецензията: .....

/проф. д-р Коста Костов, дм/